Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Czym jest spis?

Spis ludności to podstawowe badanie i źródło danych z zakresu statystyki ludności, które ma na celu zebranie informacji o jej stanie i strukturze według ustalonych cech demograficznych i społeczno-zawodowych, w oznaczonym momencie, na określonym terytorium.

Spisy realizowane są zgodnie z zaleceniami i standardami organizacji międzynarodowych, jak UE i ONZ, co umożliwia dokonywanie porównań międzynarodowych. Zgodnie z Art. 4 Rozporządzenia (WE) Nr 763/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9.07.2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań, państwa członkowskie UE zobligowane są do zbierania danych statystycznych. Warto zaznaczyć, że dotacje unijne oraz liczba miejsc w Parlamencie Europejskim przyznawane są m.in. w zależności od liczby mieszkańców danego kraju, opracowanej na podstawie spisów ludności.

Spisy powszechne to czas, kiedy państwo, zadając obywatelom kilka pytań, stara się zdiagnozować: **„ilu nas jest”**, **„kim jesteśmy”** i **„jak żyjemy”**. Spisy powszechne obejmują całą populację ludności i mieszkań. Oznacza to, że dane uzyskiwane w wyniku spisu powszechnego pochodzą od wszystkich obywateli. **Co istotne, w przypadku wielu cech demograficzno-społecznych, jak np. wyznanie, narodowość czy stopień niepełnosprawności, spisy powszechne są dla państwa jedynym źródłem danych.**

Uzyskane podczas spisu powszechnego dane indywidualne są opracowywane i przedstawiane w postaci agregatów danych o różnych przekrojach i na różnych poziomach podziału terytorialnego i administracyjnego kraju. Wyniki spisu umożliwiają analizę i ocenę zróżnicowania przemian demograficznych i społecznych. Na ich podstawie podejmowane są najważniejsze decyzje gospodarcze i społeczne na kolejne lata.

Powszechny spis ludności powinien spełniać trzy warunki:

- **powszechności** (obejmować całą ludność),
- **jednoczesności** (musi być przeprowadzony w określonym czasie),
- **imienności** (każda osoba ma zostać spisana z imienia i nazwiska).

Dodatkowo w Polsce stosuje się zasady periodyczności (spisy odbywają się według zaleceń ONZ co 10 lat) oraz bezpośredniości (odpowiedzi na pytania spisowe udziela bezpośrednio osoba spisywana, w wyjątkowych sytuacjach jej najbliżsi domownicy).

Należy podkreślić, że **spisy ludności są podstawą szacunku** wszystkich wskaźników makroekonomicznych, podstawą do tworzenia polityki społecznej, polityki mieszkaniowej, wyznaczania obwodów wyborczych, tworzenia operatów losowania do badań statystycznych, alokacji środków państwowych na systemy edukacji, opieki zdrowotnej itp. Nieprawidłowe określenie stanu i struktury populacji należy do najistotniejszych przyczyn błędów i rozbieżności wszelkich szacunków. **Dlatego udział w spisie wszystkich mieszkańców kraju jest bardzo ważny.**

Termin spisu

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021) jest przeprowadzany na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w terminie **od 1 kwietnia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r.**, według stanu na dzień 31 marca 2021 r., godz. 24:00.

W związku z pandemią COVID-19, obecnie procedowana jest druga nowelizacja ustawy o spisie powszechnym według której termin spisu zostanie wydłużony o trzy miesiące i przeprowadzany będzie w terminie **od 1 kwietnia 2021 r. do 30 września 2021 r.**, według stanu na dzień 31 marca 2021 r., godz. 24:00.

Obowiązek spisowy

Dane od osób fizycznych objętych spisem powszechnym są zbierane **metodą samospisu internetowego**. Każdy mieszkaniec Polski jest zobowiązany samodzielnie przeprowadzić samospis, polegający na weryfikacji, aktualizacji i uzupełnieniu danych o respondencie, zamieszczonych w formularzu spisowym.

Samospis internetowy będzie przeprowadzany od 1 kwietnia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r., a po wejściu w życie drugiej nowelizacji ustawy o NSP 2021 w terminie od 1 kwietnia do 30 września 2021 r.

Metoda samospisu internetowego w pełni zapewnia swobodę przekazywania informacji, szczególnie w zakresie pytań wrażliwych dotyczących np. niepełnosprawności, deklarowania przynależności do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, związków niesformalizowanych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach kiedy osoba objęta spisem powszechnym nie może dopełnić obowiązku samospisu przez Internet (np. ze względu na zaawansowany wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność, brak dostępu do Internetu), dane są zbierane metodami:

- **wywiadu telefonicznego** przeprowadzanego przez rachmistrza telefonicznego, który wprowadza dane uzyskane od respondenta do formularza spisowego,
- **wywiadu bezpośredniego** przeprowadzanego przez rachmistrza spisowego przy pomocy urządzenia mobilnego wyposażonego w oprogramowanie dedykowane do przeprowadzenia spisu.

Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Dane osobowe od momentu ich zebrania stają się danymi statystycznymi i objęte są tajemnicą statystyczną. Zasada tajemnicy statystycznej ma charakter absolutny, jest wieczysta, obejmuje wszystkie dane osobowe i nie przewiduje żadnych wyjątków dających możliwość jej uchylenia.

Udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 jest obowiązkowy. Odmowa udziału w spisie powszechnym wiąże się z możliwością nałożenia kary grzywny, co jest ujęte w art. 57 ustawy o statystyce publicznej.

Jakie dane będziemy zbierać w czasie NSP 2021?

Zakres informacyjny spisów określają wymagania międzynarodowe (Rozporządzenie UE nr 763/2008 w sprawie przeprowadzenia spisów ludności i mieszkań) oraz krajowe akty prawne i strategie. Potrzeby krajowe różnych grup użytkowników danych zostały również zbadane przez Główny Urząd Statystyczny podczas konsultacji społecznych spisu.

W ramach narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań zostaną zebrane następujące dane:

1 Charakterystyka demograficzna osób:
- płeć
- wiek
- adres zamieszkania
- stan cywilny
- kraj urodzenia
- kraj posiadanego obywatelstwa

2 Aktywność ekonomiczna osób:
- bieżący status aktywności zawodowej – pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo
- lokalizacja miejsca pracy
- rodzaj działalności zakładu pracy
- zawód wykonywany
- status zatrudnienia
- wymiar czasu pracy
- rodzaj źródła utrzymania osób
- rodzaje pobieranych świadczeń

3 Poziom wykształcenia

4 Niepełnosprawność:
- samoocena niepełnosprawności
- prawne orzeczenie o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy
- stopień niepełnosprawności
- grupy schorzeń powodujące trudności w wykonywaniu codziennych czynności

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Liczymy się DLA POLSKI!

Już od 1 kwietnia!
Wejdź na **spis.gov.pl** i spisz się!

GUS | NSP 2021

5 Migracje wewnętrzne i zagraniczne:

- okres zamieszkania w obecnej miejscowości
- miejsce poprzedniego zamieszkania w kraju
- miejsce zamieszkania rok przed spisem
- fakt przebywania kiedykolwiek za granicą
- rok przyjazdu /powrotu do Polski
- miejsce zamieszkania za granicą – kraj (dla osób przebywających kiedykolwiek za granicą)
- kraj przebywania i rok wyjazdu z Polski (dla osób przebywających czasowo za granicą)

6 Charakterystyka etniczno-kulturowa:

- narodowość – przynależność narodowa lub etniczna
- język, którym posługują się osoby w kontaktach domowych
- wyznanie – przynależność do wyznania religijnego

7 Gospodarstwa domowe i rodziny:

- stopień pokrewieństwa z reprezentantem gospodarstwa domowego
- tytuł prawny gospodarstwa domowego do zajmowanego mieszkania

8 Stan i charakterystyka zasobów mieszkaniowych (mieszkania i budynki):

- rodzaj pomieszczeń mieszkalnych
- stan zamieszkania mieszkania
- własność mieszkania
- liczba osób w mieszkaniu
- powierzchnia użytkowa mieszkania
- liczba izb w mieszkaniu
- wyposażenie mieszkania w urządzenia techniczno-sanitarne
- rodzaj stosowanego paliwa do ogrzewania mieszkania
- tytuł prawny zamieszkiwania mieszkania przez gospodarstwo domowe
- rodzaj budynku, w którym znajduje się mieszkanie
- stan zamieszkania budynku
- wyposażenie budynku w urządzenia techniczne
- powierzchnia użytkowa mieszkań w budynku
- liczba izb w budynku
- własność budynku
- liczba mieszkań w budynku
- rok wybudowania budynku

Kto podlega spisowi?

Spisowi podlegają następujące grupy ludności:

- **Obywatele Polski mieszkający w Polsce** mający miejsce zamieszkania (rozumiane jako miejsce zameldowania stałego lub czasowego, bądź jako miejsce zamieszkania stałe lub czasowe) w mieszkaniach, zamieszkanych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami lub obiektach zbiorowego zakwaterowania,
- **cudzoziemcy** mieszkający w Polsce na stałe oraz przebywający w Polsce czasowo (bez względu na to czy są zameldowani, czy nie) w mieszkaniach, zamieszkanych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami lub obiektach zbiorowego zakwaterowania,
- **Obywatele Polski przebywający za granicą** (bez względu na okres przebywania), którzy nie wymeldowali się z pobytu stałego w Polsce w związku z wyjazdem na stałe za granicę,
- **osoby bezdomne bez dachu nad głową** – obywatele Polski i cudzoziemcy,

a także:

- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz zamieszkane pomieszczenia niebędące mieszkaniami.

Spisem nie obejmuje się natomiast:

- szefów oraz cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, członków ich rodzin oraz innych osób korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,
- mieszkań, budynków, obiektów oraz pomieszczeń będących własnością przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych.

Obsługa osób ze szczególnymi potrzebami

W ramach NSP 2021 zapewniona będzie kompleksowa obsługa osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami określa środki służące zapewnianiu dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej i obowiązki podmiotów publicznych, względem tych osób.

W świetle obowiązujących zapisów ustawowych w grupie osób ze szczególnymi potrzebami znajdują się:

- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby starsze wymagające wsparcia,
- osoby wykluczone cyfrowo (np. brak umiejętności posługiwania się komputerem, niska jakość łącza internetowego, brak dostępu do Internetu),
- wszystkie pozostałe grupy osób, które z uwagi na swoje cechy lub okoliczności, w których się znajdują nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć barier uniemożliwiających im samodzielnie spisanie się przez Internet np. osoby bezrobotne.

Ważne jest aby dotrzeć do jak najszerszego grona obywateli, w tym osób ze szczególnymi potrzebami z informacją o obowiązku spisania się w ramach NSP 2021 oraz z udzieleniem im wsparcia w zależności od zgłaszanych potrzeb.

METODY SPISYWANIA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

- **Aplikacja do samospisu internetowego**

Przygotowana aplikacja spełnia wymogi określone w ustawie z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, w szczególności w zakresie WCAG 2.1.

Aby usprawnić respondentom proces wypełniania formularza treść pytań została uproszczona (brak pytań o złożonej strukturze składni). Pytania w aplikacji opatrzone są tzw. „helpami" zaznaczonymi literką „i", w których wyjaśnione są pojęcia.

W celu usprawnienia wypełnienia formularza spisowego opracowany zostanie **film instruktażowy** do samospisu, który będzie opatrzony audiodeskrypcją, napisami oraz tłumaczeniem na język migowy. Film będzie udostępniony na stronie internetowej spisu, w mediach społecznościowych i innych miejscach kontaktu z osobami ze szczególnymi potrzebami.

- **Wywiad realizowany przez rachmistrza**

Kontakt z osobami ze szczególnymi potrzebami będzie realizowany adekwatnie do zgłaszanych potrzeb. Oznacza to, że:

- w przypadku osób starszych czy wykluczonych cyfrowo spis będzie realizowany przede wszystkim za pośrednictwem rachmistrzów spisowych (telefonicznie lub bezpośrednio),
- w przypadku osób z niepełnosprawnościami metody zostaną dostosowane do potrzeb tych osób (wywiad telefoniczny, wywiad bezpośredni),
- w przypadku osób niedosłyszących lub niesłyszących, a komunikujących się językiem migowym, zgodnie z ustawą o dostępności, każdy urząd zobowiązany jest zapewnić obsługę wniosku zgłoszonego przez tę osobę. Zgłoszenie musi być dokonane na 3 dni przed kontaktem z beneficjentem usługi. Zgłoszona potrzeba w danym Urzędzie Statystycznym powinna być obsłużona adekwatnie do zgłoszonych potrzeb.

- **Infolinia spisowa**

Obsługa telefoniczna respondentów będzie realizowana poprzez infolinię statystyczną. Wsparcie poprzez infolinię jest przeznaczone głównie dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz osób z wadą wzroku. W przypadku osób niesłyszących – opcja zgłoszenia chęci spisania się będzie zagwarantowana ustawowo poprzez kontakt z urzędem i umówienie się na spotkanie z trzydniowym wyprzedzeniem.

Dzwoniąc na infolinię osoby będą mogły skorzystać z:

- spisania się,
- pomocy w samodzielnym spisaniu się (konsultacja).

Pomoc w samodzielnym spisaniu się będzie dotyczyła wsparcia w wypełnieniu formularza spisowego, problemów technicznych czy innych kwestii, z którymi będą się zwracali zainteresowani.

Dyżury telefoniczne na infolinii będą realizowane przez pracowników statystyki publicznej. Godziny funkcjonowania infolinii będą uzależnione od zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia.

Osoba dzwoniąca będzie mogła również skorzystać z opcji oddzwonienia.

NUMER INFOLINII STATYSTYCZNEJ: 22 279 99 99

- **Stanowiska do samospisu w miejscach określonych w ustawie o NSP 2021**

Na terenie województwa dolnośląskiego stanowiska do samospisu będą dostępne w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu. Przeznaczone do samospisu stanowisko komputerowe, ze swobodnym dostępem do niego (architektonicznym i komunikacyjnym), będzie umożliwiało wypełnienie obowiązku spisowego przy merytorycznym wsparciu pracowników urzędu.

Stanowiska do samospisu będą również zorganizowane w Gminnych Biurach Spisowych na terenie wszystkich gmin z województwa dolnośląskiego, gdzie osoby ze szczególnymi potrzebami uzyskają wsparcie (na mocy ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).

MATERIAŁY POPULARYZUJĄCE

W ramach podjętej kampanii promocyjnej zostały opracowane, z myślą o osobach ze szczególnymi potrzebami:

- ulotki dostępne w wersji dla osób niedowidzących i posługujących się Braille`em,
- spoty telewizyjne z audiodeskrypcją, napisami i tłumaczeniem na język migowy.

Materiały promocyjne będą udostępnione na stronie poświęconej NSP 2021 pod adresem **https://spis.gov.pl/materialy-do-pobrania/**. Materiały będą również publikowane w mediach społecznościowych.

Dodatkowo zostanie przygotowany:

- **film instruktażowy**, który będzie udostępniony na stronie spisowej i w mediach społecznościowych statystyki publicznej, z audiodeskrypcją, napisami i z tłumaczeniem na język migowy.

Możliwe jest zorganizowanie spotkań z przedstawicielami grup osób ze szczególnymi potrzebami, w celu uzgodnienia właściwej formy pomocy i wsparcia przy wypełnianiu formularza spisowego.

Każdy przecież może zostać Ambasadorem spisu i Przyjacielem statystyki

Przed Nami jedno z najważniejszych zadań spisowych, czyli realizacja NSP 2021 oraz popularyzacja tego przedsięwzięcia, w tym wśród osób ze szczególnymi potrzebami.

W ramach kampanii promującej spis naszym celem jest przekazywanie informacji przy użyciu różnych kanałów informacyjnych, w sposób jednolity, skuteczny i na tyle przekonywujący, aby każdy mieszkaniec Polski, w tym Dolnego Śląska spisał się samodzielnie przez Internet.

Przekonanie prawie 3 milionów ludzi w województwie dolnośląskim (choć ile faktycznie nas jest to pokażą wyniki spisu) do samodzielnego spisania się przez Internet to nie lada wyzwanie.

Dlatego tak ważna jest współpraca i zaangażowanie instytucji regionalnych, w tym organizacji działających na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.

Zebranie kompletnych i wiarygodnych danych, charakteryzujących społeczeństwo, będzie zależało od zaangażowania nas wszystkich, w tym instytucji, które na podstawie danych ze spisu podejmować będą najważniejsze decyzje gospodarcze i społeczne na kolejne lata.

Zachęcamy do włączenia się w realizację działań promocyjnych wśród Państwa jednostek według kilku kluczowych zasad:

- Staraj się włączyć w działania promujące NSP 2021 we własnych jednostkach organizacyjnych, lokalnych organizacjach pozarządowych czy wśród mieszkańców przekazując informacje o spisie przy wykorzystaniu marketingu szeptanego.
- Jeśli masz możliwość, to opublikuj materiały promujące NSP 2021 na własnych stronach internetowych, w mediach lokalnych i społecznościowych. Materiały promocyjne dostępne są na stronie internetowej pod adresem: https://spis.gov.pl/materialy-do-pobrania/
- Obserwuj Urząd Statystyczny we Wrocławiu w mediach społecznościowych (**Facebook, Twitter**) i udostępniaj treści dalej.

Zachęcamy wszystkich urzędników, pracowników jednostek podległych i radnych, a także pracowników organizacji pozarządowych do włączenia się w akcję informacyjną do propagowania wśród mieszkańców naszego województwa udziału w spisie powszechnym ludności i mieszkań.

Jeśli chciałabyś / chciałbyś zostać Ambasadorem spisu lub Przyjacielem statystyki, albo znasz osoby, instytucje, które chciałyby włączyć się w kampanię promującą NSP 2021 zachęcamy do kontaktu z nami pisząc na adres: a.pietrusiewicz@stat.gov.pl, a.girul@stat.gov.pl

Ambasador spisu to osoba, ciesząca się zaufaniem społecznym, widząca korzyści w podejmowaniu na podstawie danych statystycznych strategicznych decyzji, której wypowiedzi w przystępny sposób dla respondentów pokażą, jak ważne są liczby w naszym życiu i w jaki sposób można wykorzystać je z korzyścią dla siebie, lokalnej społeczności, regionu czy państwa.

Ambasadorami spisu mogą być m.in. znani ekonomiści, inwestorzy, właściciele firm, działacze społeczni, reprezentanci fundacji, gospodarze miast i gmin.

O tytuł Przyjaciela statystyki będą mogły ubiegać się instytucje, które aktywnie włączą się w promowanie idei spisu i będą aktywnie zachęcać swoich pracowników do udziału w spisie, szczególnie w samospisie internetowym.

Przyjaciel statystyki powinien propagować NSP 2021 przy wykorzystaniu swoich wewnętrznych kanałów komunikacji.

Każda instytucja, która zaangażuje się w ten sposób otrzyma dyplom za wsparcie akcji spisowej.

Działania popularyzujące NSP 2021 wspierane są poprzez rozpowszechnianie audycji w ramach misji publicznej nadawców publicznych (TVP S.A. i Polskie Radio S.A.). W województwie dolnośląskim, oprócz kanałów i stacji ogólnopolskich, spoty telewizyjne i radiowe emitowane będą przez TVP3 Wrocław i Radio Wrocław.

Ambasadorów spisu i Przyjaciół statystyki będziemy zapraszać do wspólnych wywiadów w mediach radiowych i telewizyjnych.

